

Aan de leden van de gemeenteraad,

Uw brief van

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum

Stand van Zaken
Jeugdbescherming Maart

VERZONDEN - 6 APR. 2022

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het afgelopen jaar hebben wij u regelmatig geïnformeerd over de problemen die spelen binnen de organisatie van de jeugdbescherming in Brabant. In Zuidoost-Brabant hebben we vier gecertificeerde instellingen (GI's) gecontracteerd voor het uitvoeren van jeugdbeschermingsmaatregelen. Dit zijn: Jeugdbescherming Brabant (JBB), Jeugd Veilig Verder (JVV), de William Schrikker Groep (WSG) en het Leger des Heils (LdH). Deze contractering verloopt in regionaal verband, met (aantal) Brabantse gemeenten, waarbij gemeente Tilburg de 'accounthoudende' gemeente is.

De continuïteit van de zorg binnen de jeugdbescherming komt al langere tijd in het gedrang. Hieraan liggen verschillende ontwikkelingen ten grondslag. Zo is de best passende hulp voor jeugdigen niet altijd op tijd beschikbaar vanwege lange wachttijden. Hierdoor stropt de doorstroming bij de GI's. Daarnaast is er sprake van enorme krapte op de arbeidsmarkt en is er een groot verloop onder het huidige personeel. Tot slot zijn er ingrijpende problemen in de bedrijfsvoering en de financiële gezondheid van de grootste GI in Brabant: JBB.

In het vervolg van deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de voortgang die de afgelopen periode is geboekt.

Situatie in Waalre

Op dit moment zijn er geen gezinnen uit Waalre die te lang moeten wachten op de meest passende hulp tijdens een maatregel. Oftewel, alle gezinnen in Waalre die een maatregel hebben, zijn aangemeld en krijgen de juiste hulp aangeboden door één van de GI's.

Er wordt nog steeds een waterbedefferd geconstateerd met betrekking tot de jeugdbescherming. Omdat de situatie rondom de jeugdbescherming instabiel is,

wordt er geprobeerd om gezinnen zo lang mogelijk buiten de keten van de jeugdbescherming te houden. Dit leidt tot een verhoogde inzet en werkdruk bij het CMD en PlusTeam.

Opnamestop 2021

In het voorjaar van 2021 stelden JBB en de WSG een opnamestop in. Dit was een eenzijdig besluit en een zeer uitzonderlijk middel. In december is uw raad geïnformeerd over het einde van de opnamestop bij JBB en de WSG. Inmiddels kunnen jeugdigen die voor het eerst met de jeugdbescherming te maken krijgen weer direct na de uitspraak van de rechter aan JBB en de WSG worden toegewezen. Omdat het personeelsbestand bij de GI's nog altijd erg kwetsbaar is, is er een werkproces ingericht voor de triage en verdeling van nieuwe casuïstiek onder de GI's en wordt toegezien op het leveren van kwalitatief goede zorg.

Arbeidsmarktproblematiek

De arbeidsmarktproblematiek is nog steeds groot. Dit betekent dat het voor de GI's moeilijk is om aan voldoende gekwalificeerd personeel te komen. Dit geldt echter niet alleen voor de GI's, maar voor de gehele (jeugd)zorg. In november is voor heel Noord-Brabant een projectleider arbeidsmarkt aangesteld. Deze projectleider heeft de opdracht om de problemen op de arbeidsmarkt in de Brabantse jeugdbescherming in de volle breedte te verbeteren. Het gaat dan onder andere om initiatieven ten aanzien van zij-instromers, leer-werktrajecten, traineeprogramma's, uitwisselingsprogramma's, positieve framing van het werken in de jeugdzorg en aantrekkelijk werkgeverschap.

Praktijktoets Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

De Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (G&J) publiceerde 5 juli 2021 een rapportage over het vervolgtoezicht 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'. Deze rapportage schetste geen beeld per jeugdzorgregio, maar hoofdzakelijk een provinciaal beeld van Brabant als geheel. De conclusie was destijds dat de inspectie heel Brabant gedurende een half jaar onder verscherpt toezicht stelde.

De Inspectie G&J is op 24 maart 2022 met een oordeel gekomen over de vooruitgang die in Brabant is geboekt met betrekking tot het tijdig inzetten van passende hulp. De IG&J heeft besloten de situatie van de jeugdbescherming in Brabant nog zes maanden langer te blijven volgen middels verscherpt toezicht.

Regionaal boeken we vooruitgang in het belang van de jeugdigen. Zo zijn we binnen de subregio 'Een 10 voor de Jeugd' in januari gestart met een Regionaal Matchingsteam (RMT) waar verwijzers, waaronder de GI's, hun cases kunnen bespreken met de 10 grote zorgaanbieders, voorgezeten door de gemeente. Aan deze tafel wordt snel geschakeld en gezocht naar de juist hulp. Mocht die niet voorhanden zijn wordt er altijd gekeken naar overbruggingshulp tot er ruimte is voor de meest de meest passende zorg, bijvoorbeeld een gezinshuis. Daarnaast proberen we de 'tandemsamenwerking' tussen de GI's en de lokale teams (Het PlusTeam voert de tandemfunctie uit voor de gemeente Waalre) te optimaliseren en te versterken.

Dankzij regionale inspanningen, zoals het RMT, lukt het steeds beter in 10 voor de Jeugd om tijdig passende hulp in te zetten, maar we zijn er nog niet. De 10 voor de Jeugd doet er daarom alles aan om nóg eerder en met nóg meer slagkracht de kinderen die aan een GI zijn toevertrouwd van de juiste hulp te voorzien.

Kwaliteitsverbeteringen

Gemeenten hebben met de vier GI's afgesproken om de uitwerking van de afspraken over de gewenste kwaliteit van de jeugdbescherming op te nemen in een brede verbeteragenda. In het voorbereidend proces zijn ook de Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis betrokken en momenteel maken we de verbreding naar onder andere de gemeentelijke toegangen. Deze verbeteragenda heeft als doel overeenstemming te krijgen over de wijze van uitvoering van de zorg en de wijze waarop de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie wordt ingericht. Een deel van de afspraken uit deze verbeteragenda heeft gevolgen voor de werkwijze van de GI's. De kwaliteit die we nastreven met de verbeteragenda beschouwen we in het licht van de toekomstige werkwijze van de jeugdbeschermingsketen, het landelijke 'Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming'.

In Zuidoost-Brabant proberen we meer dan ooit te voorkomen dat jeugdigen en hun ouders een beroep moeten doen op de jeugdbescherming. Dit doen we door opvoeden en opgroei problemen eerder en anders te beoordelen, door ze met het gezin te bespreken in het bijzijn van samenwerkingspartners die een andere expertise en een andere ingang naar hulp inbrengen dan we in deze keten van oudsher gewend waren. Dit initiatief gaat goed samen met het landelijke Toekomstscenario om te komen tot een beter stelsel van jeugdbescherming. We blijven in Zuidoost-Brabant hier ook de komende maanden intensief op investeren. Zoals eerder beschreven leidt dit tot een verhoogde werkdruk bij de lokale teams in de regio, ook bij het CMD en het Plusteam in Waalre.

Situatie Jeugdbescherming Brabant (JBB)

Voor JBB was 2021 een turbulent jaar. De problemen werden zo groot, dat JBB van 21 juni tot 15 december 2021 een opnamestop had, waardoor in deze periode ongeveer 180 kinderen niet door JBB zijn begeleid. Om de veiligheid van deze kinderen toch te waarborgen, hebben gemeenten gezamenlijk een crisisorganisatie ingericht onder aansturing van een andere GI.

Ondanks het opheffen van de opnamestop in december 2021, zijn de problemen bij JBB nog allerm minst ten einde. Nog steeds wordt niet aan de door het ministerie gestelde normen voldaan, is er weinig instroom van nieuw personeel, veel uitstroom van huidig personeel en een hoog ziekteverzuim. De werkdruk blijft daardoor onveranderd (te) hoog. Daarom heeft JBB een voorstel gedaan om met een additionele bijdrage vanuit de gemeenten uit deze negatieve spiraal te komen. De bijdrage is bedoeld om JBB een éénmalige impuls te geven voor o.a. het verstevigen van haar arbeidsmarktaanpak en de ondersteuning van jeugdbeschermers, om zo de vitaliteit van de medewerkers te verhogen.

Aan de financiële bijdrage voor JBB stellen we een aantal voorwaarden om zo de risico's te beperken. De belangrijkste daarvan is de aanstelling van een programmamanager bij JBB, die visie en inhoudelijk expertise toevoegt. Deze programmanager rapporteert direct aan de gemeente Tilburg als accounthoudende gemeente van JBB en aan de bestuurder van JBB. Om de risico's verder te beperken zal gewerkt gaan worden met 'early warning signalen' en monitoren gemeenten en de Jeugdautoriteit de rechtmatige en doelmatige inzet van de middelen.

Met de voorgestelde bijdrage aan JBB verwachten we daarnaast dat JBB zal investeren in het huidige personeel en nieuwe professionals kan aantrekken. We hebben er vertrouwen in dat JBB de slag naar de toekomst kan maken. Echter, we kunnen niet alles voorzien. Alternatieven zijn dat de werkzaamheden van JBB door een andere GI worden overgenomen, dat JBB fuseert met een andere GI of dat er een nieuwe GI wordt gestart. Deze alternatieven zijn niet eenvoudig te realiseren. Mochten de 'early warning signalen' daar aanleiding toe geven, dan worden deze alternatieven nader uitgewerkt.

Tot slot

Voor ons staat het welzijn van onze jeugdigen en gezinnen voorop. De komende maanden werken we hard aan oplossingen op de korte termijn om kwetsbare jeugdigen tijdig goede hulp te bieden. We zullen u actief op de hoogte houden van de voortgang.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken *b.a.*

Waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhauer